Obecné zvesti

Noviny obyvateľov, návštevníkov a priateľov Strelník

Číslo: štvrté Ročník: piaty Zima 2007

Opäť školské ihrisko

Už tri mesiace sa využíva nové školské ihrisko s umelou trávou, na ktoré obec vynaložila z vlastného rozpočtu cca 600 tis. Sk. Mnohí naši spoluobčania, a najmä mládež, sa k tejto nemalej investícii správajú bezohľadne.

Je takmer na dennom poriadku, že ak chcú naši škôlkari a školáci ísť na ihrisko cvičiť alebo hrať športové hry, musia najprv vyzbierať z hracej plochy odpadky, špaky z cigariet a iné nečistoty, ktoré tam zanechali „športovci" z predošlého dňa.

Z týchto skúseností znovu uvádzame pravidlá používania ihriska s umelou trávou:

- **Hraciu plochu je potrebné udržiavať v čistote, bez odpadu a vegetácie, aby sa nepodporoval rast machu a buriny.**
- **V celom školskom areáli vrátanie ihriska je zakázané fajčiť.**
- **Umelý trávnik je výlučne určený na športové hry (futbal, tenis, hádzanú, basketbal a iné).**
- **Jeho využiteľnosť je počas celého roka.**
- **Prípadnú snehovú pokrývku je možné odstrániť obvyklým spôsobom, ale tak, aby sa nepoškodilo vlákno.**
- **Pri všetkých športových hrách je potrebné si priniesť športovú obuv s hladkou podrážkou. Ideálne je mať vyhradenú obuv používanú len pre hry na umelom trávniku.**
- **Vybudovaný prístrešok bude pre účely prezúvania sa do prinesenej obuvi, ako aj na odkladanie vecí, ktoré nepotrebujeme pri hre.**
- **Pokiaľ sa využíva osvetlenie hracej plochy, pred odchodom ho treba vypnúť.**

Tieto základné pravidlá budú aj na informačnej tabuli umiestnenej v prístrešku pri ihrisku.

Na záver len konštatovanie, že je asi potrebné zmeniť myslenie pár jednotlivcov tak, aby sa k majetku všetkých občanov našej obce správali ako k svojmu vlastnému, a nezničili za jeden rok dielo, na ktoré z daní prispelo 800 našich spoluobčanov.



Jazykové okienko z internetu...

Vianoce

A sú tu znova Vianoce. Pre mnohých je to najkrajší sviatok v roku. Ľudia im už po stáročia pripisujú veľký význam. Deti sa tešia z darčekov, ktoré im prinesie Ježiško, Mikuláš, Santa Clouse, či dedo Mráz; záleží od výchovy a svetonázoru. Mládež sa zas na druhej strane opäť uisťuje, že na už spomínaných neverí, pretože vedia, že darčeky aj tak kupujú rodičia. A dospelí? Tak tí sa ako každý rok nechajú strhnúť predvianočným pobláznením a chaosom, ktoré sa stalo spoločenským zvykom a tradíciou a znovu tak ako každý rok, nadávajú na preplnené obchody, v ktorých vyhrávajú koledy už od októbra; na nedostatok času, pretože je nutné skĺbiť pracovné povinnosti so zháňaním a balením darčekov, upratovaním, varením, zdobením stromčeka a nechajú sa strhnúť nákazlivou nervozitou. Potom prídu samotné Vianoce a sú už príliš vyčerpaní na to, aby si ich užili a tešili sa z nich.

Vianoce, ale majú svoj význam, hlavne pre kresťanský svet, keďže sú oslavou narodenia Ježiša Krista, aj keď ten názov nám to na prvý pohľad nenapovie. Kto z nás sa zamyslel čo slovo Vianoce znamená? Čiže, zamysleli sme sa nad jeho etymológiou — pôvodom? Ja áno, keď som začal písať tento článok a preto som povolal na pomoc internet a „vygúglil" som tieto informácie:

V angličtine slovo *Christmas* doslova znamená paskálna večera Kristova, pochádza zo starej angličtiny *Christemasse*. Francúzske *Noël* je odvodzované z latinského *nátális* čiže narodenie, no pravdepodobným môže byť aj významom slova Boh — *El*. *Boże Narodzenie* v poľštine znie aj slovenskému uchu zrozumiteľne. Narodenie, alebo *Rožd*e*stvo* sa nachádza aj v ruštine. *Božić* božie dieťatko Ježiško je v Chorvátčine, *Χριστούγεννα* Kristove narodenie v gréčtine, *Navidad* — narodenie v španielčine, či *Natal* — narodenie v portugalčine až po *Festum nativitatis Christi* — sviatok narodenia Krista v latinčine. Každý z týchto názvov, okrem angličtiny, ako sa zdá, sa vzťahuje na narodenie Krista.

A ako je to s pôvodom tohto slova u nás? U nás a samozrejme aj v Česku Vianoce/Vánoce majú germansky povôd — *Weihnachten*. História tohto slova siaha až do roku 1170 a odvodzuje sa zo staro-germanskeho *wánahten*, čo znamená svätá noc.

Nech už im budeme hovoriť akokoľvek, poprajme si aby boli pokojné a požehnané...

(Juraj Potančok)

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

konaného 19. októbra 2007

Prerokovanie „Zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy o zriadení vecného bremena“

Starosta obce predniesol návrh „Zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy“ o zriadení vecného bremena s Stredoslovenskou vodárenskou spoločnosťou, a. s. Partizánska 5, 974 00 Banská Bystrica a Obcou Strelníky ako vlastníkom CKN parcely 688/41 vedenú na LV 287 na realizáciu akcie: „Strelníky — rekonštrukcia vodovodného potrubia“.

OZ **schvaľuje** *Návrh zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy o zriadení vecného bremena.* so Stredoslovenskou vodárenskou spoločnosťou, a. s. Partizánska 5, 974 00 Banská Bystrica a Obcou Strelníky ako vlastníkom CKN parcely 688/41 vedenú na LV 287 na realizáciu akcie: „Strelníky — rekonštrukcia vodovodného potrubia“ a splnomocňuje podpísaným tejto zmluvy starostu obce Jána Majera

Úpravy rozpočtu na rok 2007

Starosta obce oboznámil OZ o tom, že v priebehu III. štvrťroka došlo k zmenám oproti pôvodnému rozpočtu obce ktorý bol schválený 3. 8. 2007 kde došlo k jeho navýšeniu a to o sumu 305 000,— Sk nasledovne:

Na Základnú školu bol zvýšený o 4 000, — Sk na základe prípisu č.2007/167-003728 zo dňa 5. 6. 2007, na ZOS bol zvýšený rozpočet na základe zmluvy BBSK č.732/2007 zo dňa 18. 9. 2007 o sumu 145 000.— Sk na dobudovanie prístupovej cesty, ďalej na valorizáciu miezd na ZOS o sumu 43 000.— Sk na základe prípisu MF SR 1020471/2007 -442 zo dňa 17. 7. 2007.

Z MF SR sme dostali kapitálové prostriedky na rekonštrukciu budovy obecného úradu v sume 105000.—Sk prípisom č. MF/022701/2007-442 zo dňa 17.9.2007 a z Ministerstva vnútra sme na evidenciu obyvateľstva dostali na jedného občana 10, — Sk tj. 8000,—Sk.

Rozpočet na rok 2007 k 30. 9. 2007 je vyrovnaný.

OZ **schvaľuje** zmeny rozpočtu na rok 2007:

Príjmy: pôvodný rozpočet na rok 2007 je

10 475 00,—Sk,

upravený

11 849 000,— Sk

Výdavky: pôvodný rozpočet na rok 2007 je

10 475 000,—Sk,

upravený

11 849 000,— Sk

Žiadosť o rozšírenie a prístavbu garáže

Starosta obce predložil žiadosť Ivana Majera, Strelníky č. 280 o rozšírenie prístavby garáže na obecnom pozemku pred rodinným domom 280. Stavba bude realizovaná bez pevných základov. Rozmer rozšíreného objektu 5,7 m × 4,8 m = 27,4 m^2.

OZ **schvaľuje** žiadosť Ivana Majera, Strelníky 280 o rozšírenie prístavby garáže na obecnom pozemku a súhlasí s jej rozšírením. Stavba bude realizovaná bez pevných základov s rozmermi 5,7m × 4,8 m. V prípade potreby pozemku pre obecné účely je prenajímateľ povinný túto stavbu zdemontovať na vlastné náklady v obcou určenom termíne.

Rôzne

Starosta obce informoval OZ s prípravou „Mesiaca úcty k starším občanom“, ktorá sa bude konať 10. 11. 2007 v KD Strelníky. Program: vystúpenie skupiny Mladý heligón a spevácka skupina HRONKA.

OZ **schvaľuje** čiastku 15. 000,- na zaplatenie hudobnej skupiny a občerstvenia na uvedenú akciu.

Starosta obce požiadal OZ o súhlas na zakúpenie osobného počítača pre starostu.

Dôvod: terajší počítač je zastaraný, málo výkonný nedajú sa v ňom inštalovať program KATASTER a program AMION, ktoré obecný úrad pre svoju činnosť nutne potrebuje.

OZ **schvaľuje** zakúpenia osobného počítača pre starostu v čiastke do 25 000,— SK

Starosta obce predložil OZ žiadosť p. Mackovej zo dňa 16.10. 2007 o prehodnotenie nákladov za dodávku tepla pre prevádzku „Pohostenie u Mackovej“ Strelníky. P. Macková argumentuje tým, že pre Banskobystrické spotrebné družstvo pre prevádzku vtedajšieho pohostinstva Dodatkom č. 1 z 11. 2. 1993 bolo určené percento nákladov za teplo 10,3 %. Dňa 15. 10. 2001 bol vypracovaná medzi obcou Strelníky a p. Mackovou nová Dohoda o dodávke tepla za prevádzku „Pohostenie u Mackovej“ Strelníky, kde obec Strelníky zastúpená starostkou obce Emíliou Čiefovou určila percento nabehnutých nákladov za dodávku tepla na 20 % za vykurovacie obdobie. Táto zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú.

OZ neschvaľuje zníženie nákladov a trvá na pôvodnej výške t. j. 20 % z celkových nákladov za jedno vykurovacie obdobie.

konaného 13. 12. 2007

Prerokovanie VZN OZ o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Starosta obce predniesol návrh VZN č. 02/2007 OZ v Strelníkoch o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

OZ **schvaľuje:** Obecné zastupiteľstvo obce Strelníky vo veciach územnej samosprávy v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších právnych predpisov a v zmysle ustanovení § 2 ods. 1 a 2, § 8 ods. 2, § 12 ods. 2 a 3, § 16 ods. 2, § 17 ods. 2, 3 a 4, § 21 ods. 2, § 29, § 36, § 43, § 51, § 59, § 83, § 98 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov sa uznieslo na všeobecne záväznom nariadení č. 02/2007 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady obce Strelníky. Znenie VZN prinesieme v budúcich vydaniach Obecných zvestí

Rozpočet obce 2008 — 2010.

Stanovisko kontrolóra k rozpočtu obce na rok 2008: Rozpočet obce je zostavený v súlade so zákonmi či. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v platnom znení a č. 584/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení a s aktuálnou metodikou vydanou MF SR. Návrh rozpočtu je súčasťou viacročného rozpočtu na roky 2008 — 2010.

Pri zostavovaní rozpočtu na rok 2008 sme vychádzali zo skutočných príjmov a výdavkov v predchádzajúcich rokoch, najmä však z rozpočtu na rok 2007. Príjmy a výdavky na rok 2008 sú oproti roku 2007 navýšené o 3,8 % vzhľadom na reálnosť jeho plnenia.

Rozpočet na rok 2008 je vyrovnaný, predpokladané príjmy i výdavky sú vo výške 12 299 000,— Sk.

OZ **schvaľuje** rozpočet obce Strelníky na roky 2008 — 2010 a stanovisko hlavného kontrolóra:

Rok 2008:	príjmy: 12 299 000,— Sk
	výdavky: 12 299 000,— S
Rok 2009:	príjmy: 12 299 000,— Sk
	výdavky: 12 299 000,— Sk
Rok 2010:	príjmy: 12 299 000,— Sk

(Pokračovanie na strane 3)

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

konaného 13. decembra 2007

(Pokračovanie zo strany 2)

výdavky: 12 299 000,— Sk

Prerokovanie nákupu priemyselnej práčky a sušičky pre ZOS Strelníky.

Starosta obce predložil žiadosť na zakúpenie priemyselne práčka a sušičky bielizne pre ZSS Strelníky v hodnote 155 000,— Sk z prostriedkov zariadenia.

OZ **schvaľuje** zakúpenie priemyselnej práčky a sušičky bielizne pre ZSS Strelníky v hodnote 155 000,— Sk z prostriedkov zariadenia.

Zrušenie ZŠ, MŠ, školského klubu detí, školskej kuchyne a školskej jedálne a zriadenie spoločného právneho subjektu Základná škola s materskou školou Strelníky č. 42

OZ schvaľuje:

1. *zrušenie* podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. b), § 6 ods. 1, 2 písm. b), c) a f) a § 23 ods. 1 a 2 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s rozhodnutím Ministerstva školstva SR dňom 31. decembra 2007:

   Základnej školy Strelníky

   Materskej školy Strelníky

   Zariadenia školského stravovania pri MŠ Strelníky

   Školského klubu detí pri ZŠ Strelníky.

2. *zriadenie* podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. b), § 6 ods. 1, 2 písm. b), c) a f) a § 19 ods. 1, 2 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s rozhodnutím Ministerstva školstva SR dňom 1. januára 2008

   Základnú školu s materskou školou Strelníky

   s vyučovacím jazykom slovenským, ako rozpočtovú organizáciu, na dobu neurčitú.

   Základná škola s materskou školou sa zriaďuje za účelom zabezpečenia základných verejnoprospešných činností:

   poskytuje základné vzdelanie, zabezpečuje rozumovú výchovu v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie a poskytuje mravnú, estetickú, pracovnú, zdravotnú, telesnú výchovu a ekologickú výchovu žiakov; umožňuje aj náboženskú výchovu a športovú prípravu a pripravuje žiakov pre ďalšie štúdium a prax.

   Štatutárnym orgánom je riaditeľ Základnej školy s materskou školou Strelníky

3. *zveruje* podľa § 6 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, dňom 1. 1. 2008 *majetok obce do správy základnej školy s materskou školou*. Zverený majetok do správy tvorí prílohu tohto uznesenia.

4. *žiada* starostu obce Strelníky

   - *zabezpečiť všetky úlohy súvisiace so zrušením materskej školy, školskej jedálne a školského klubu detí*,
   - *vydať základnej škole s materskou školou zriaďovaciu listinu* v súlade s ustanovením § 22 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
   - *protokolárne odovzdať majetok obce do správy základnej školy s materskou školou.*

5. *ukladá* riaditeľovi základnej *školy zabezpečiť všetky úlohy súvisiace so zrušením základnej školy a so zriadením Základnej školy s materskou školou Strelníky*.

Termín: do 31. januára 2008,

zodpovedná: Mgr. Gabriela Sedláková, riaditeľka ZŠ Strelníky

Rôzne

Starosta informoval OZ o ponukách na internetizáciu obce — výber dodávateľa:

- BBXNET — pripojenie optickým káblom po podperných bodoch miestneho rozhlasu, jednorazový poplatok pre užívateľa 4000,— Sk za pripojenie, mesačný stály plat 400,— Sk, neobmedzený prístup.
- WEBRA — potrebné vybudovať vysielač s prípojkou el. energie na náklady obce na vybranom mieste (predpokladané miesto — vrch nad ihriskom) vstupný poplatok pre užívateľa 5 000,— Sk stály mesačný poplatok 500,— Sk, požiadavka servis počítačovej siete na OÚ a PD, poplatok za túto službu 500,— Sk mesačne.

OZ **schvaľuje** firmu BBXNET na realizáciu internetizácie obce a ďalej schvaľuje použitie podperných bodov miestneho rozhlasu na montáž káblových rozvodov.

Diskusia

Hlavná kontrolórka obce p. Štubniaková predložila návrh plánu kontrolnej činnosti kontrolóra za obdobie I. polroka 2008:

- kontrola plnenia uznesení miestneho zastupiteľstva prijatých v roku 2007
- kontrola pokladničných dokladov vyhotovených v II. polroku 2007
- kontrola príjmov, výdavkov a finančných operácií obecného úradu za II. polrok 2007
- následná kontrola plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou v roku 2007
- kontrola príjmov, výdavkov a finančných operácií obecného úradu za I. štvrťrok 2008
- kontrola zameraná na čerpanie prostriedkov podľa schváleného rozpočtu k 31. 3. 2008
- inventarizácia peňažných prostriedkov
- kontrola dodržiavania vybraných ustanovení Zákonníka práce

Okrem uvedenej kontrolnej činnosti môžu byť vykonané kontroly, o ktoré požiada miestne zastupiteľstvo a kontroly mimo plánu kontrolnej činnosti, vykonané na základe vlastného rozhodnutia predovšetkým z dôvodu novelizácie právnych predpisov, resp. iných podnetov k výkonu kontroly.

V súlade so zákonom o obecnom zriadení bude vypracované odborné stanovisko k návrhu rozpočtu a odborné stanovisko k záverečnému účtu za rok 2007

OZ **schvaľuje** návrh plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na obdobie I. polroka 2008.

Internet od BBXNET

Jednorazový vstupný poplatok:

4 000 Sk s DPH

Mesačný poplatok za neobmedzený prístup:

400 Sk s DPH

Záujemci sa môžu prihlásiť do konca roka 2007 na tunajšom Obecnom úrade, alebo priamo u poskytovateľa internetu, kde dostanú aj bližšie informácie:

BBXNET, Horná 16, Banská Bystrica,

tel.: 0904 405 848

e-mail: gyro@bbxnet.sk

web: www.bbxnet.sk

Kontaktná osoba: Rudolf Kubík

Stridžie dni

Ľudové zvyky a tradície v predvianočnom období

Ľudové zvyky, tradície a ich uctievanie neodmysliteľne patrili k životu ľudí na dedine. Konkrétne dni a s nimi spojené mená mali dokonca magický význam a hlboko ovplyvňovali obyvateľov.

Prvým takým menom bolo krásne meno **Katarína** (25. 11.), ktorá otvárala takzvané **stridžie dni.** V tento deň gazda robil cesnakom kríže na dvere svojho príbytku a maštale a aj členovia rodiny zjedli strúčik cesnaku. Tým sa nadobudla ochrana rodiny a statku pred *strigami*, ktoré by mohli počariť, urieknuť, spôsobiť tak škodu na majetku, či zdraví. S Katarínou súvisela aj povera, že v dome, ktorého prvým návštevníkom je *žena*, sa bude po celý rok rozbíjať riad. Aby sa predišlo nevhodným návštevám a ich následkom, chodili po domoch pred svitaním malí chlapci s krátkymi vinšami: „*Katreny, Katreny, aby sa vám hrnky nebili a kury dobre niesli*".

Nasledoval deň **Ondreja** (30. 11.), ktorý bol zameraný na zdravie ľudí a očistu ducha, na predzvesť novej úrody ovocia i nových sobášov v dedine. Aby opäť strigy nemohli uškodiť rodinám, chlapci chodili po vinšovačke a v ruke niesli kus ocele — ako symbol pevnosti a celistvosti a takto vinšovali: „*Cenceli, cenceli, doniesli sme vám oceli. aby sa vám hrnce, misky, rajnice nebili, reťaze netrhali, sekery nelámali. Žeby ste dobre pálenku pili a boli takí zdraví ako táto oceľ*".

Zvedavé dievčatá v tento deň veštili meno svojho nastávajúceho. Podvečer sa všetky zišli a varili halušky, do ktorých schovali papieriky s chlapčenskými menami. Kým čakali, ako halušky vyplávajú hore, odriekali:

„*Ondreju, Ondreju, dajže mi ty znati,*
akým menom muža budem ja mati."

„*Ondreju, Ondreju, dajže mi ty znať,*
s kým ja budem pri oltári stáť."

Potom si každá z hrnca vybrala halušku a či tam našla meno toho svojho milého, to sa my už nedozvieme.

Dievčatá boli odjakživa zvedavé, chceli dokonca vedieť profesiu svojho nastávajúceho muža. Roztavené olovo v lyžičke liali do studenej vody, po vychladnutí olova skúmali jeho tvar a určili, čím mládenec bude (kríž — bol farárom, sekera — bol drevorubačom, topánka — bol obuvník...). A takáto zábava trvala aj do polnoci, nasmiali sa a prespievali veľa ľudových pesničiek.

Deň **Barbory** (4. 12.) opäť zakazoval ranné návštevy žien a tak si malí chlapci opäť čoto zarobili pri obchôdzke s oceľou. Ženy v tento deň nešili, nepriadli, ani nepárali perie, vraj preto, aby sa dobytok neklal.

Na **Mikuláša** (6. 12.) opäť vystupovali do popredia obavy pred strigami, v dôsledku toho sa ženy zdržovali doma, nešili, nepriadli, nepárali perie. Chlapi sa báli ísť do hory, aby sa nestalo nešťastie. Tam, kde dievčatá nerealizovali ľúbostné čary na Ondreja, urobili tak na Mikuláša. Obchôdzky Mikuláša s čertom mali docieliť poslušnosť detí a prihováral sa im básničkou: „*Deti, ja som Mikuláš, modlite sa otčenáš. Mrcha deťom nesiem korbáče, dobrým orechy a koláče.*"

Deň **Lucie** (13.12.) bol považovaný za najvýznamnejší **so stridžích dní** aj preto, že Lucia bola najväčšia bosorka, keď ju upálili, nezhorela, ale žila ďalej. Živosť predstáv spojených s existenciou stríg dokazuje celý rad receptov, ktoré mali viesť k ich odhaleniu. Patrí k nim *stolček* o troch nohách bez jediného klinca, ktorý gazda vyrezával od Lucie do Vianoc. O polnoci šiel na krížne cesty, sadol si naň a mali sa mu zjaviť strigy. Aby ho nedobehli cestou domov , sypal im mak, ktorý museli vyzbierať. Takto odhalené strigy už nemali škodiť jeho domu. Rovnakú službu ako luciový stolček mali plniť aj iné predmety. Kto prišiel na polnočnú omšu *s bičom*, pleteným od Lucie do Vianoc, videl tiež strigy, ak sa však chcel v poriadku dostať domov, musel mať so sebou mak. Ženy zahalené v bielom — predstavujúce Lucie — chodili po chalupách a husacím krídlom vymetali všetky kúty. V tento deň nechýbali ľúbostné veštby dievčat, i veštby o chorobe, či úmrtí v rodine.

Po Lucii nasledoval týždeň chudobný na zvyky, no zato vyplnený praktickými prípravami na očakávané sviatky — **Vianoce.** Učiteľovi sa obvykle ušla úloha postarať sa o to, aby na žiadnom vianočnom stole nechýbali oblátky. Začali sa piecť hneď po Lucii a piekli sa skoro, do Vianoc, podľa toho, aká bola obec veľká. Múku, vajcia, mlieko priniesli ženičky a mládenci sa postarali o drevo a pomáhali učiteľovi piecť. Oblátky do rodín roznášali chlapci a pekne zavinšovali.

Verím, milí čitatelia, že ani nám nebudú, okrem oblátok, chýbať počas vianočných sviatkov aj iné vzácne dary — viera, láska a porozumenie.

Zase sa nám blížia tie radostné sviatky,
ktoré nám tak sladia tento život krátky.

A či len môže byť krásnejšia novina,
ako že nám boh dal na spasenie syna.

Syna jediného, Ježiš meno jeho, ktorý
chce dať pokoj do sveta šíreho.

Spomenula som naozaj len zlomok z toho, čo nám priniesla kultúra ľudu. Aby tieto zvyky nestratili svoje čaro aj po rokoch, so žiakmi v škole si ich pripomíname, dramatizujeme, učíme sa ľudové tance a piesne. Každoročne sa dievčatá tešia na Ondreja, kedy varíme halušky s menami, robíme aj páračky, mnohé z nich majú vlastný kroj a radi v ňom spievajú a tancujú. Chlapci sa učia príležitostné vinšovačky a pesničky. Potešila som sa aktivite mládeže nacvičiť v obci divadlo a verím, že pri výbere témy siahne práve do ľudovej klenotnice. Držím im palce a obyvateľom našej obce prajem *príjemné prežitie vianočných sviatkov*.

(Iveta Majerová)



Teta Zuzka Hraškovie nás učila párať a spievala s nami pesničky



Páračky v škole

Čo sa podarilo v roku 2007

- stabilizácia zosúvajúceho sa svahu ihriska za Híblikom a spevnenie komunikácie pod ihriskom (50 000,— Sk) z vlastných prostriedkov a technickej pomoci PD Strelníky
- vyhotovenie striedačiek pre domácich a hostí oprava lavičiek pre divákov (15 000,— Sk) z prostriedkov obce
- dobudovanie viac účelového ihriska s umelou trávou pri ZŠ (600 000,— Sk) z prostriedkov obce
- vybudovanie prístupovej komunikácie pre ZOS a DSS — vstup do objektu ZŠ (164 000,— Sk) z príspevku BBSK
- spevnenie príjazdovej plochy pri ZOS a DSS, dvor — navezenie spevňovacieho materiálu (115.000,— Sk) z príspevku MF SR
- odizolovanie objektu obecného úradu proti vode a zemnej vlhkosti, vybudovanie potrubia a drenáže zo strany od Jenasov, zateplenie zadnej steny kancelárie (105.000,— Sk) z príspevku MF SR
- vybudovanie spevnenej plochy pod verejnú tržnicu — plocha 25 m^2 (20 000,— Sk) z prostriedkov obce
- vybudovanie nástupnej spevnenej plochy pri viac účelovom ihrisku pri ZŠ — plocha 24 m^2 (25000, — Sk) z prostriedkov obce
- rekonštrukcia vodovodného potrubia vrátane prípojok v dolnej časti obce v dĺžke 584 m — investor VEOLIA VODA (náklad cca 6 miliónov Sk)
- zakúpenie kábla pre elektrickú prípojku do altánku ihriska za Hýblikom (13 500,— Sk) z prostriedkov obce (položenie kábla a vodovodnej prípojky sa predpokladá v jarných mesiacoch)



Spevnená plocha pri školskom ihrisku.



Nová prístupová komunikácia do areálu ZŠ a ZSS.

Čo plánujeme v roku 2008

- vybudovať zastrešené trhové miesto na priestranstve pod Zeleninou
- vybudovať altánok pred ZSS
- vybudovať prístrešok pri školskom ihrisku
- vybudovať vodovodnú a elektrickú prípojku do prístreškov na ihrisku za Hýblikom
- revitalizáciu zelene v areáli ZŠ a ZSS
- v spolupráci s firmou BBXNET vybudovať internetovú sieť po celej obci
- kompletnú rekonštrukciu povrchu štátnej cesty od zastávky na Fíbeku po Námestie (úsek, na ktorom bolo menené vodovodné potrubie)



V rámci stavby prístupovej cesty do ZŠ a ZSS bola odvodnená a spevnená plocha aj pred kotolňou.

Zo športu...

Jazyk ako forma komunikácie

Futbalová sezónna sa tohto roku skončila a hráči už odložili svoje dresy na zimný odpočinok. Bolo by teda na mieste buď zhodnotiť výkony našich reprezentantov, alebo poukázať na svetlé momenty sezóny, či vyzdvihnúť individuálne výkony niektorých nadaných hráčov, ktorí prispievali k hernej pohode, kombinácii, skórovaniu a pod. No nemyslím, že by som bol dostatočný odborník na túto tematiku, ani som sa nezúčastnil všetkých, resp. veľkej väčšiny zápasov domáceho mužstva, čo by ma do určitej miery mohlo oprávňovať k hodnoteniu. Preto si netrúfam, ani laicky túto oblasť popísať.

Mnohí sa teraz pravdepodobne pýtate po zmysle tohto článku do športovej prílohy, no hlavne sa asi zamýšľate nad jeho názvom. Veď povedzme si popravde; je trochu netradičný pre tému, kde sa skôr hodnotia výsledky a nie „reči". No opodstatnenosť má pre nestranného vonkajšieho pozorovateľa, za ktorého sa pokladám, aspoň z časti.

Nedeľné popoludnia na ihrisku za Hýblikom nie sú len o futbale, aj keď je tou prvoplánovou príčinou, pre ktorú sa ľudia rozhodnú zamieriť na toto miesto. Futbal a šport je aj dôvodom na stretávanie sa známych, priateľov, ako aj trávenie voľnej chvíle v kruhu rodiny. A musím povedať, že je veľmi zaujímavé sledovať toto stretávanie sa pri športe. Nájdete tu širokú škálu vekových kategórii, od tých najmladších fanúšikov, ktorí o futbale ešte nič nevedia, no neváhajú a kopnú si do toho guľatého čuda, ktoré sa pred nimi kotúľa, až po tých skalných, rokmi scelených fanúšikov.

Poviete si azda, aká krásna nedeľná idylka. Keď si tak pri písaní tohto článku retrospektívne spomeniem na nejedno nedeľné slnečné popoludnie, aj ja sa pousmejem s dávkou nostalgie. Ale prečo vlastne o tom píšem?

Stretávanie sa ľudí je krásna vec, aj povzbudzovanie obľúbeného tímu, ale spojili sme si niekedy ten krásny idylický obraz aj s reálnym zvukom? Zrazu mi ten obraz preruší sled veľmi expresívnych slov, ktoré zo športom nemajú veľmi čo dočinenia. A keď hovorím o expresívnosti, nemyslím tu vzletný básnický jazyk plný metafor, ale jazyk prepletený vulgarizmami najhrubšieho zrna.

Hovorí sa, že nie to čo vchádza do úst je zlé, ale čo z nich vychádza. To mi napadne vždy keď vidím pobehovať tie utešené malé ratolesti, a keď si k tomu zapnem aj zvuk, ako ďalší zmysel vnímania....

(Juraj Potančok)

Aj to je naša minulosť

Začiatkom decembra sa mi do rúk dostal zvláštny list, vlastne len jeho kópia. Zvláštny preto, že má už 138 rokov a píše ho šajbiansky notár. Veľmi ma to potešilo a hneď ma napadlo, že ho musím uverejniť aj v Obecných zvestiach, nech sa potešia aj ostatní. Začal som ho teda pomaličky čítať a keď som ho dočítal nebol si taký istý či sa tento list svojím obsahom hodí do vianočného čísla. Jeho obsah totiž nebol vôbec lichotivý, ba priam by som povedal, že vrhal veľmi zlý pohľad na našu obec v danom období. Podľa slov notára bola Šajba v druhej polovici 19. storočia doslova v rozklade. Trochu ma to zarmútilo lebo som bol na svoju obec vždy hrdý, a tak som sa začal rozpomínať, čo sme sa učili na dejepise o Slovensku v tej dobe. Maďarizácia, sociálne problémy — nemali to ľahké a napokon o alkoholizme na slovenskej dedine konca 19. storočia písali aj klasici slovenskej literatúry Tajovský a Kukučín a vnímali ho ako jeden z najväčších problémov Slovákov.

Dnes je už u nás našťastie všetko (asi) inak ale aj napriek toho by sme si mali zo správania našich predkov zobrať príklad (tentokrát odstrašujúci) a správať sa počas celého roka k ostatným tak, aby sme na seba nemuseli vypisovať sťažnosti. Želám vám teda príjemné prežitie vianočných sviatkov a šťastný nový rok 2008.

(Zdenko Majer)

Prepis listu písaného notárom

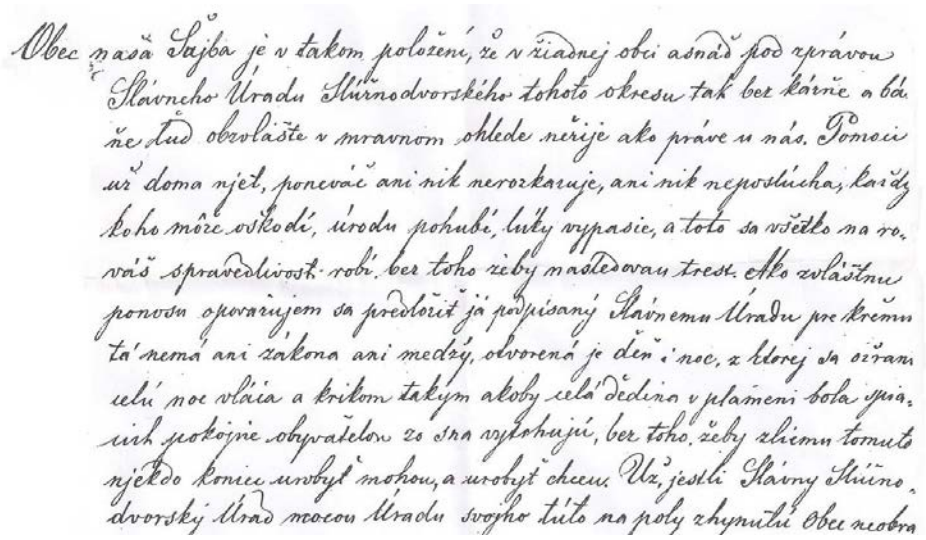
Slávnemu hlavno — Služnodvorskému úradu

v Sv. Ondreji

Obec naša Šajba je v takom položení, že v žiadnej obci snáď pod zprávou Slávneho úradu Služnodvorného tohto okresu tak bezkárňe a .... obzvlášte v mravnom ohlede nežije ako u nás. Pomoci už doma njet, poneváč ani nik nerozkazuje, ani nik neposlúcha, každý koho môže uškodí, úrodu pohubí, lúky vypasie, a toto sa všetko na rováš spravodlivosti robí bez toho žeby nasledovau trest. Ako zvláštnu ponosu opovažujem sa predložiť ja podpísaný Slávnemu úradu pre Krčmu, tá nemá ani zákona ani medzy, otvorená je deň i noc, ktorej sa ožrani celú noc vláča a krikom takým akoby celá dedina v plameni bola spiacich pokojne obyvateľou zo sna vytahujú, bez toho , žeby zliemu tomuto njekdo koniec urobiť mohou, a urobiť chceu. Už jestli Slávny Slúžnodvorský úrad mocou úradu svojho túto na poly zhynulú obec neobráni, a prísnym nariadením svojím zakročit neráči, ten najhorší ... oko v duchovnom tak v telesnom dobrobyte ju zachváti.

Jestliby Slávny úrad v druhých záležitostiach vypísaných hlas môj nevyslyšal, aspoň o to ponížene prosím aby krčmárovy Šjabianskimu Matejovi Tuhnovský to narídit ráčil, aby peleš svoju pod penažitou pokutou v leto o 10-tej v zime o 9-tej neomylne zatvoril, a žiadneho korheľa v nej netrpeu. Ostatne v tej nádeji zostávam, že Slávny Služnodvorský úrad obec našu navštíviť prísť ráči.

V Šajbe dňa 6 Juli 1869. *Lacko Ján Notár*



Nezabávali sa len valasi...

Aké boli Valaskie Vianoce?

Banskobystrický samosprávny kraj, Stredoslovenské osvetové stredisko a Obecný úrad v Strelníkoch pripravili počas tretieho adventného víkendu predvianočné stretnutie valachov, nazvané VALASKIE VIANOCE. V scénickom programe si diváci v preplnenej sále tunajšieho Kultúrneho domu pozreli a vypočuli cyklus, venovaný valaskej tradícii s výročnými zvyklosťami našich predkov od Mitra do Troch kráľov.

V programe sa predstavili Martin Tesák z Pohronskej Polhory, Pavol Majerík z Priechodu, Jozef Kostúr z Podkoníc, Milan Štesko z Banskej Bystrice, Ľubomír Tatarka zo Slovenskej Ľupče, Ondrej Selecký z Hrochote, Milana Rusko a Rastislav Šimkovič z Bratislavy, Ľubomír Párička z Martina, betlehemci z Valaskej, betlehemci z Priechodu, dedinská folklórna skupina Debnár z Ľubietovej, Ľudová hudba Tisovník a Ľudová hudba Jána Majera-Hrmeníka z Ľubietovej. Programom, ktorý sa u divákov stretol s veľmi priaznivými odozvami, sprevádzal Karol Kočík zo Zvolena.







Spoločenská kronika

roku 2007

V roku 2007 sa narodili:

- 4. 1. **Michaela a Lucia Predajnianske** č. 155
- 17. 2. **Markéta Majerová** č. 46
- 22. 4. **Patrícia Čiefová** č. 182
- 6. 6. **Viktor Turčan** č. 80
- 22. 9. **Adela Majerová** č. 307
- 8. 12. **Andrej Holubčík** č. 180

V roku 2007 manželstvo uzavreli:

- 2. 6. **Juraj Majer** a **Eva Riesová**
- 9. 6. **Ján Kováč** a **Andrea Debnárová**
- 22. 9. **Vladimír Šimíček** a **Jana Majerová**
- 6. 10. **Peter Majer** a **Eva Rončáková**
- 13. 10. **Peter Majer** a **Marta Mišányová**
- 27. 10. **Ján Rovný** a **Mariana Chriašteľová**

Životné jubileum v roku 2007 oslávili:

- 20. 1. **Ján Ľupták** ZSS, **80** rokov
- 18. 2. **Mária Rafajová** č. 85, **80** rokov
- 2. 4. **Zuzana Čiefová** č. 74, **8**0 rokov
- 3. 4. **Ján Žuža** č. 25, **80** rokov
- 20. 4. **Anna Ondrejková** ZSS, **80** rokov
- 7. 6. **Elena Hroncová** č. 162, **85** rokov
- 1. 7. **Anna Chriašteľová** č. 217, **80** rokov
- 30. 7. **Pavel Potančok** č. 74, **80** rokov
- 3. 9. **Ján Debnár** č. 256, **80** rokov
- 2. 11. **Elena Majerová** č. 216, **85** rokov
- 29. 11. **Ondrej Čief** č. 299, **80** rokov
- 2. 12. **Mária Majerová** č. 133, **85** rokov
- 16. 12. **Mária Debnárová** č. 214, **80** rokov
- 24. 12**. Anna Majerová** 68, **85** rokov

V roku 2007 nás opustili

- 17. 3. **Anna Majerová** č. 161
- 21. 3. **Zuzana Potančoková** ZSS
- 29. 3. **Anna Ďurčíková** č. 293
- 6. 5. **Mária Hroncová** č. 213
- 22. 5. **Viliam Gráner** č. 100
- 4. 6. **Ján Potančok** č. 69
- 12. 7. **Anna Majerová** č. 225
- 12. 7. **Peter Ťažký** č. 228
- 12. 7. **Zuzana Majerová** č. 62
- 23. 8. **Ján Bielík** ZSS
- 16. 8. **Ján Debnár** č. 108
- 18. 10. **Ladislav Pisončík** ZSS
- 19. 10. **Juraj Majer** č. 195
- 16. 11. **Marta Purgatová** č. 139
- 1. 12. **Ondrej Čief** č. 299
- 7. 12. **Anna Hroncová** č. 48
- 9. 12. **Pavel Majer** č. 270

V roku 2008 Vám želáme viac dôvodov na úsmev, viac času na seba samých a svojich blízkych a viac pekných chvíľ, naplno prežitých v našej obci a v jej krásnom okolí. Nech je pre Vás nový rok šťastný aj bez sedmičky na konci letopočtu!

Želajú poslanci Obecného zastupiteľstva a starosta obce

Receptár

Ananásový 10 minútový koláč

Potrebujeme:

Cesto: 400 g hladkej múky, 2 lyžičky sódy bikarbóny, 250 až 300 g práškov. cukru, 3 celé vajcia, 1 konzerva (425 g) ananásového kompótu aj so šťavou.

Poleva: 100 g Hery, 150 g práškový cukru, 1,5 dl sladkej smotany (alebo mlieka), 1 lyžička vanilkového cukru, 50 g sekaných vlašských orechov, 50 g strúhaného kokosu.

Postup:

Cesto: Múku, sódu bikarbónu, práškový cukor, celé vajcia, konzervu kompótu so šťavou a s pokrájanými kúskami ananásu zmiešame v miske varechou na redšie cesto. Ak je príliš husté, prilejeme trochu vody. Vylejeme na plech vyložený papierom a pečieme v rúre pri teplote 160 – 170 stupňov 20 – 25 minút.

Poleva: V panvici roztopíme Heru, práškový cukor, smotanu (príp. mlieko). Všetko spolu povaríme na slabom plameni 3 minúty a odstavíme. Vmiešame vanilínový cukor, sekané vlašské orechy a strúhaný kokos. Polevu rozotrieme na horúci koláč a necháme vychladnúť.

Vianočné vanilkové kocky

Potrebujeme:

Cesto: 4 žĺtky, 60 g práškového cukru, 1 vanilínový cukor, 4 bielky, 60 g práškového cukru 1 vanilkový puding

Plnka: 250 ml mlieka, 1 vanilkový puding, 100g práškového cukru, 4 plátky želatíny, 3 PL rumu, 250 ml smotany na šľahanie

Postup:

Cesto: Žĺtky, cukor (60 g) a vanilínový cukor ušľaháme šľahačom na penu. Z bielkov a cukru (60 g) ušľaháme tuhý sneh a krátko zapracujeme do peny. Pudingový prášok a muku preosejeme a na prvom stupni šľahača krátko zapracujeme. Hladké cesto rovnomerne rozotrieme na plech, vyložený papierom. Pečieme v predhriatej rúre. Plát po upečený vyklopíme na papier na pečenie, posýpaný práškovým cukrom. Plát rozrežeme na tri obdĺžniky.

Plnka: Na prípravu plnky uvaríme z mlieka, pudingového prášku a cukru kašu, ktorú za častého miešania necháme vychladnúť. Želatínu namočme podľa návodu, jemne vytlačíme, prilejem rum a pri miernej teplote necháme rozpustiť. Šľahačom ušľaháme smotanu a po častiach zašľaháme do plnky. Tri polievkové lyžice plnky vmiešame do rozpustenej želatíny a vmiešame späť do pudingu. Keď začne plnka tuhnúť, striedavo natierame pláty. Potrieme boky a hornú stranu, pomocou vidličky vytvoríme ozdobu.

Obecné zvesti

Noviny obyvateľov, návštevníkov a priateľov Strelník. Štvrťročne vydáva Obecný úrad v Strelníkoch. Adresa redakcie: Obecný úrad Strelníky, PSČ 976 55, tel.: 048/42 95 331, e-mail: obecne.zvesti@gmail.com. Vedie redakčná rada (zodpovedný redaktor Miroslav Debnár). Grafická úprava Juraj Čief. Príspevky sú krátené. Vyjadrujú názor autora. Tlač: DaM Slovenská Ľupča. Zadarmo rozširuje Obecný úrad. Vyšlo 19. decembra 2007.